

JÖESZTÉ!

Szerkesztőség és kiadó-
hivatal: Calea Regele
Ferdinand 66. Telefon: 61.

MINDEN ESTE MEGJELENŐ
FÜGGETLEN
POLITIKAI NAPILAP

Cluj-Kolozsvár, II. évfolyam
300. szám. 1933.
December 31. Vasárnap

Cinikus nembánomsággal nyilatkozott gaztettéről Duca miniszterelnök gyilkosa

A vonaton fogták el Caranica-t a gyilkos büntársát — Anghelescu átvette a kormányelnökséget — A francia külügyminiszter részvétnyilatkozata — A gyilkos és társai hetek óta készülődtek a merényletre

Országszerte letartóztatták a vaspárda vezetőit

BUKAREST. Világszerte óriási felháborodást váltott ki az a gyilkos merénylet, amelynek Duca miniszterelnök tegnap este áldozatul esett. Megrendülve és értetlenül fogadja mindenki ennek a gaztettnek a hírért. Az elvakultságnak, a butaságnak és a becstelen gazságnak mekkora szövődménye kellett ahhoz, hogy Nicolae Constantinescu, a gyilkos vaspárdista revolvért fogott az ország első tisztviselőjére, a revolvér lövések villanó lángja kísértette fényvilágít rá arra az avilágra, amely itt Romániában is felütötte a fejét. Igen: a szörnyűségek lejtőjén nincs megállás. Jól mondotta Arany János, a nagy magyar költő: „Repül a nehéz kő, ki tudja, hol áll meg, ki tudja, hol áll meg, s ki hogyan talál meg...” Az előző kormány alatt elnézték, a vaspárda mindmerészebb kilengéseit, türték, hogy a hitleri mérges maszlagot nem is burkoltan, de egészen nyíltan és vámmentesen hozzák el ide, — a politikai gyilkosságoktól eddig megkímélt — Románia területére. A hitleri tanácsok sarjadhadtak ki itt Duca meggyilkolásáig... Most már láthatja mindenki, akiben él még a felelősség szikrája, hogy az avilági szellemekkel nem tanácsos komázni. Megnőnek azok és ha egyszer megnőttek, elpusztítanak mindent, ami érték, ami nagyszerű, ami kiváló.

HOGYAN TÖRTÉNT A GYILKOS MERÉNYLET

A gyilkos merényletről az alábbi újabb jelentések érkeztek: Duca miniszterelnök tegnap délután 6 órakor hagyta el a szinajai királyi kastélyt, Costinescu bukaresti volt főpolgármester villájába ment és ott vacsorázott. Este fél 10 óra tájban a volt bukaresti főpolgármester és Vlahide miniszterelnökségi titkár kíséretében elindult a pályaudvar felé. Amikor a Perronon néhány lépést tett előre,

egy fiatal ember lépett hirtelen melléje, revolvért rántott és ötször egymásután

rálőtt négy golyó találta a miniszterelnököt, aki hang nélkül összeroskadt és nyomban meghalt.

Az ötödik golyó Costinescut sebezte meg a lábán. A gyilkos, hogy menekülését fedezze,

petárdát dobott a feléje rohanó tömeg közé.

Nyilván azt remélte, hogy a robbanás okozta zürzavarban egerűt nyerhet. Egy detektív azonban több utas segítségével lefogta. Azonnal a pályaudvari őrszobába vitték, ahol kihallgatták. Nem sokat kertet,

cinikusan mondotta, hogy nem bánta meg tettét.

Nicolae Constantinescunak hívják, galaci születésű, hét testvére van. A családja Focsaniban lakik, ő maga a bukaresti kereskedelmi akadémia hallgatója.

A vaspárda feloszlata miatt gyilkoltak

A gyilkos diák vallomása során elmondotta még, hogy déli 12 órakor, társai pedig félháromkor érkeztek Szinajába és a pályaudvari étteremben töltötték az időt. Kizárólag azért jöttek, hogy Ducát megöljék. A merényletet csak

„Ducát nem sajnálom” - mondotta a gyilkos

(SZINAJA.) Constantinescut, Duca miniszterelnök gyilkosát ma délben szállították át Bukarestbe. Az állomáson Constantinescu diák nyilatkozott egy újságírónak borzalmas tetteről, anélkül, hogy nyilatkozatában a legcsekélyebb megbánást mutatná. A gyilkos diák kijelentette, hogy tettét egyáltalában nem bánta meg.

— A liberális párt ellen — mondotta Constantinescu — semmi

Letartóztatták a vaspárdisták vezetőit

Az éjszaka folyamán a minisztertanács rendeletére a vaspárda bukaresti vezetőit letartóztatták.

A letartóztatottak között van

Az ottani közuti villamosársaságnál volt alkalmazásban, havi 6000 lej fizetéssel, egészen a választások kiírásáig. Ekkor elhagyta állását, mert

Fogarasmegyében jelöltséget vállalt a vaspárda listáján.

Bevallotta, hogy ő volt az, aki fogarasmegyében, Vad községben több társával együtt megszállotta a község házát és azt órák hosszat eloglalva tartotta.

Előadta még, hogy a merényletet két társával együtt határozta el.

Ezeknek nevei: Calimache, turtucaiai születésű, szintén bukaresti kereskedelmi iskolai hallgató és Jon Caranica, siliistriai származású, bukaresti bölcsészettan hallgató, ezek is vaspárdisták.

ők hárman határozták el, más büntársuk nincsen. Calimache és Caranica a merénylet okozta zürzavarban elmenekültek. A gyilkos kijelentette még, hogy azért ölte meg Ducát, mert a vaspárdát feloszlatta.

kifogásom és a pártot nemzeti alátulatlank tartom, de Ducát magát nem sajnálom, mert nem liberális politikát folytatott.

A továbbiakban a gyilkos diák elmondja, hogy

egy héttel ezelőtt már megbeszéltek a gyilkosságot, két társával megállapodtak és fogadalmat tettek, hogy az öljék meg hármas közül a miniszterelnököt, aki leg hamarabb összetalálkozik vele.

Cantacuzino-Granicarul, Nichifor Crainic a Calendarul főszerkesztője, a Vasiliu-fivérek, Corneliu Codreanu öccse és még mások. Valamennyit a jilavai kato-

nai fogházba szállították. Felsőbb rendeletre

az ország különböző vidékein is számos letartóztatást eszközöltek.

A RÉSZVÉTELSŐ MEGNYILVÁNULÁSAI

Alig terjedt el a gyilkos merénylet híre Bukarestben, számos képviselő és a politikai, valamint a társadalmi élet vezetői pártkülönbség nélkül kifejezték részvéttüket az özvegynek.

Duca feleségét Franasovici miniszter értesítette a tragikus esetről.

A részvétlíviratok között elsőnek Bratianu György érkezett meg.

Bratianu tudvalevőleg eles ellenfele volt Ducának, Mihalache, a nemzeti-parasztpárt elnöke személyesen fejezte ki részvétét az özvegynek, mint a kormány-

nak. Paul Boncour francia külügyminiszter, aki rádió útján a gyilkos merénylet után 1 órával értesült a szörnyű esetről,

telefonon felszólította D'Ormesson bukaresti francia követet, akét arra kért, tolmácsolja mély részvétét egy a családnak, mint a kormány-

nak. Savel Radulescu külügyi alminiszter előtt az éjszaka folyamán számos külföldi követ tett részvétlátogatást.

A meggyilkolt miniszterelnök holttestét először a szinajai állomás főnök lakására vitték és egy pamlagon helyezték el. Később Károly király intézkedésére udvari autó érkezett az állomásra és a holttestet átszállították a Petes-kastélyba.

Duca özvegye Franasovici miniszter kíséretében ma hajnalban Szinajába utazott

CONSTANTINESCU VOLT FŐPOLGÁRMESTER AL-LAPOTA JAVULT

Constantinescut, a megsebesült volt főpolgármestert az éjjeli órákban megoperálták. A golyót eltávolították a lábából. Állapota nem súlyos.

DUCA ÉLETRAJZA

Duca miniszterelnök 1879-ben született Bukarestben. Ugyanitt végezte középiskolai tanulmányait is, majd jogi pályára lépett. 1907-ben választották meg először képviselőnek. 1914-ben pedig Bratianu Jónel kormányában vállalt először miniszteri tisztséget. Kiváló szónok, elsőrendű szervező erő és igazán európai műveltségű, széles látókörű politikus volt. Nagy érdemeket szerzett a liberális párt megszervezése terén.

(Folytatása a 8-ik oldalon.)

Egy riporter jegyzeteiből

A fölhamadt halott nem engedi magát lefényképezni

Tizenkét évvel ezelőtt történt. Hideg januári délután a régi Sörház helyén néhány iskolás gyermek hógolyóztat. Röpködtek a levegőben a hólabdák, hol célba találtak, hol a járóelőket érték, de ezzel nem törődve a gyermek-sereg, valóságos pergőtűzet indított egymásra. Egyszer csak az egyik fiúcska elkialtja magát:

— Fiuk, tüzet szüntessetek, valami csomagfélc van a hóban, gyertek, nézzük meg!

HALOTT A HÓBAN

A gyermekek a jelzett irányba menve, megtalálták a „csomagot”. Az bizony nem volt egyéb, mint egy csavargó rongyokba burkolt mozdulatlan teste.

— Hé, bácsi, keljen fel! — kiáltott a mozdulatlanul fekvő férfire a gyermek-sereg legbátrabbika.

A csintalanabbak hógolyóval dobálták meg a mozdulatlanul fekvő férfit, aki azonban sem a kiáltásra, sem a hógolyózásra nem reagált.

Az egyik gyermek közelebb ment hozzá. Nézte, vizsgálta, majd kimondta a szentenciát:

— Nem lélegzik, ez már halott.

HIVATALOS VIZSGÁLAT

A szomszédos ház a nemrégiben lebontott toloncház volt, ahonnan előkerült egy szolgálatos rendőrőrmester, aki a mozdulatlanul fekvő embert bevitte a toloncház kapuboltozatába. Dörzölni kezdte, mesterséges légzést alkalmazott — a maga módja szerint — azonban a mozdulatlanba nem tudott életet verni.

Az őrmester telefonon felhívta a központi rendőrség ügyeletes tisztjét és kötelességtudóan jelentette:

— Halló, itt a dolgozóház őrmestere. Egy megfagyott ember holttestét találtuk, kérjük a hivatalos bizottság kiszállását.

A szolgálatos tiszt intézkedett, hogy előkerítsék a hatósági orvost, ő maga pedig a fényképező társaságában elindult a hullaszemlére. A holttest a kapu boltozata alatt volt egy pokróccal letakarva. A rendőrtiszt és a fényképész egy ideig várakoztak, elkészítették a jegyzőkönyveket és az ilvenkor szokásos formáságot, majd megunva a várakozást, a fényképész tettre határozta el magát.

— Kapitány ur, én nem töltöttem az időmet a hidegben. Megcsinálom a felvételt és az urak intézzék el a többi.

A HALOTT FELEBRED

A rendőrtiszt igenlő válasza után a fényképész beállította apparátusát, levette a halott fejéről a pokrócot, előkereste a zsebeiből a magnézium-patront és hozzá akart lépni a fényképezéshez.

A fényképész felvételt akart készíteni, de abban a pillanatban, mikor a toloncház kapuboltozatában fellobbant a magnéziumfény, a halott felemelte a fejét, rátámaszkodott a bal könyvére és a világ legédesebb borizü hangján megkérdezte:

— Mi ez a nagy világosság?

hol vagyok én? . . . Ja igen . . . kérek még egy pohárral abból a jó rumból . . .

AKI MEGHALT, HALLGASSON!

A nem várt intermezzo megsavarta a fényképészt. Őt végeredményben azért küldötték ki, hogy képet készítsen. Mi köze neki ahhoz, ha a halott visszatér az életbe. A parancsot végre kell hajtani. Nosza: kemény hangon, — amely szintén nem nélkülözte a borizüséget — rászólt a félkönyökére támaszkodó „hullára”:

— Fogja be a száját, ne kérdészködjön. Feküdjön vissza a földre, mert le akarom fényképezni.

— Engem aztán senki se fényképezzen, nem vagyok én ur, hogy fotográfiát csináltassak magamról . . . — replikázott a halott.

— Ne dumáljon annyit, feküdjön le, maga részeg disznó.

— Jól van, fotografáljon le, de

kijelentem, hogy egy fillért sem fizetek a képért. Aztán nekem is ad majd belőle egyet az ur? — érdeklődött békülékenyebb hangon a halottnak hitt csavargó.

A fényképész és a részeg „hullá” vitatkozásának a szolgálatos rendőrtiszt és a fináléra érkezett hatósági orvos vetett véget. A jegyzőkönyvek és a formáságok papirkosárba kerültek, a részeg csavargót pedig néhány hétre a toloncházba költöztették.

Az öreg még ma is él s ha egy kicsit mélyebben nézett a pohár fenekére, a korcsmai asztal mellett, bőségedien meséli el cimboráinak, hogy ő már egyszer meghalt s hogyan került vissza az életbe. Le is fényképezték, ép olyan masinával, amilyennel az urakat szokták fotografálni. Csak azt sajnálja, hogy a felvételtől neki nem jutott egy példány sem. Pedig ez a példány valóban bizonyosság lenne igazmondása mellett . . .

Bihari Miklós.

Boldog újévet
kíván minden kedves vevőjének

LÁPOSY

villamossági vállalat, csillár, égő és szerelési anyag nagy raktára

Malom-u. 2.

Véletlenségből agyonütötte az apa 11 éves kisleányát, aki a korcsolyázást nem akarta abba hagyni

(TULCEA.) Domnita Maria neví községben tegnap borzalmas családi dráma történt. Simbis Mihály halász kiment a halászóhelyére, hogy megnézze, kivetett hálója milyen eredményt hozott. A befagyott tavon azon a helyen, ahol a hálót kivetette, több gyermek társaságában korcsolyázott Anastasiu neví 11 éves fia is. Az apa felszólította a fiut, hogy azonnal induljon haza, azonban a fiú szeretett volna tovább maradni barátai társaságában és

ellenszegült apja parancsának.

Erre az apa

a kezében levő bottal kisleányát főbeütötte és pedig olyan szerencsétlenül, hogy annak koponyája betört.

A gyermeket édesapja hazavitte, majd onnan a tulceai kórházba, ahol a 11 éves fiú rövid szenvedés után meghalt.

A véletlenségből gyilkossá lett apát a csendőrség letartóztatta.

Ismét olcsóbb lett a tűzifa de csak az

A. MUNTEAN
CÉGNÉL

500 kg. I. oszt. aprított bükkfa **250**
házhoz szállítva **225** lej.

Megrendelhető: Cluj, Calea Reg. Ferdinand No. 53 és Calea Lunga No. 1. Telefon 89. Ugyanott mindenféle fahasónó olcsó árban 01 és wagentelekekben is megrendelhető.

Száraz dorongia aprítva 500 kg.-tól hazaszállítva 225 lej.

Hölgyek figyelmebe!

Kabátok
Kosztümök
Ruhák

olcsón
elegánsan

készülnek:

Anny Kepp szalonban,
Iuliu Maniu 8. (Hőjja-himzöszalon).

Meddig élnek a szellemileg kiváló emberek

Egy amerikai tudós rendkívül érdekes kimutatást állított össze a szellemileg kiváló emberek élettartamáról. Eddig a bibliai tanácsokat nyomán azt tartották: „Tiszteld atyádat és anyádat, hosszú életü légy a földön.” Eszerint a szellemileg kiváló férfiak mind szülőtisztelők lehetnek, mert az emberek között, az amerikai tudós statisztikája szerint, a leghosszabb életűek.

A kiváló emberek átlagos élettartama 62 év. A tudós vizsgálatai szerint, amelyeket 190 jelentős pozícióju emberről folytatott, ezeknek átlagos élettartama 68-69 évre tehető. Figyelembe veszendő, hogy a szellemileg kiváló embereket két csoportra lehet osztani. Az első csoportba az erős tettek és bámulatos temperamentumok képviselői tartoznak. Ennek a csoportnak az amerikai tudós főleg a hadvezéreket, államférfiakat és egyházfőket, míg a második csoportnak az írókat, zenészt és más művésztelenségeket tanulmányozta. Az első csoportban az átlagos élettartam keréken 74 évre tehető, míg a második csoportban átlag 64 évre. Az első csoportban a papák átlagos 63 évükkel közepén állnak, legnagyobb élettartamot a parlamentek elnökei, illetve az államférfiak érik el, akik átlag 80 évig élnek. Az uralkodók általában nem igen hosszú életűek. Így például az angol királyok átlagos életkora 57 évre tehető, míg a francia királyoké tíz évvel kevesebb. A bölcsészek életkora átlag 70 év. A festőművészeké 65 és az íróké 62 év. A legkisebb életkor a költőké, akiknek átlagos életkoruk 59 éven alul marad.

— PAZAR SZENZACIO A REGAL KAVÉHAZ SZILVESZTER ESTÉJE. A Regál-kávéház, amelynek tulajdonosai egész éven át áldozatot nem kimélve pazar és ragyogó családi műsorral kedveskedtek vendégeiknek, ma SZILVESZTER estélyén teljesen új művészek direkt mára szerződötött új artisták fogják szórakoztatni a közönséget. Ezenkívül ingyen malac- és pezsgő sorsolás. Szépségverseny. Világposta. A műsor kezdődik este 9 órakor, tart reggelig. A hangulatot mindezeken mellett a szabad bemeneten kívül a szolid kávéházi árak teszik élvezessé, amit csodálni egyáltalán nem is lehet, hiszen a Regál ma két olyan, a kávéházi szakmában elsőrangú szakember: Weisz és Lázár mint tulajdonosok vezeték, akiknek izléséhez szó sem férhet. Szilveszter estélyén bebizonyosodik az, hogy ma a Regal nemcsak Kolozsvárnak, de egész Erdélynek is a legelegánsabb, legharababb, de azért mégis legolcsóbb szórakozó helye.

Aki ujévre

mesés, vagy más ajándék-könyvet, papír vagy írószert olcsón akar vásárolni, az forduljon bizalommal

KESZÉY könyvkereskedéshez,
Cluj-Kolozsvár, Főtér 7. sz.

Amicsodálatos és érthetetlen kulturánk

Irta: HALÁSZ JÓZSEF

1.
A kezem gépies lendülettel nyúl a villanykapcsoló után: halk kattintás és hirtelen barátságos fényáradat özönlik el a szobán. Ebben a pillanatban kedves melódiák szüremlekednek át a vékony falon: a szomszédból jönnek... Azaz, dehogyan! Vagy ezerkilométernyi távolságról röpti őket hozzám ugyanazon rejtélyes erő, amely imig egyetlen játékszert mozgat elkergette a homályt a szobából.

Nem tehetek róla, talán naiv, maradi ember vagyok: de én még mindig tudok ámolni a csodákon. És mi egyéb e kettő: a villamos fény és a villamos hang, mint valóra vált csoda? Bizony, a csodák korát éljük... És épen azért, mert annyi fantasztikusnál fantasztikusabb csoda lett eleven valóság: csodálkozunk mégis olyan kevésen rajtuk. Az emberek — és nemcsak a legkulturáltabb lények — egész természetesen veszik az ezer és ezer gyertyafényű izzótesteket, a különféle alakú fényrakétákat, a telefont, a távirót, az autómobil, a fonográft, a rádiót, stb., mintha öröktől fogva azokkal éltek volna. Pedig...

2.
Bizony, pedig még nem is olyan rég *verngyulai fantasztikumnak* tartották mindezt. A kenyerem javán ugyan megettem, de aggasztóan mégsem vagyok éppen mondható. Világvárosban töltöttem el gyermekésemet, ám még akkor hire-hamva sem volt az elektromosság beszorakány-csodájának, Edisonról hallottunk is, nem is. Az uccákon — persze csak a főbb uccákon — este halvány sárga pilliformáju gázláng libegett-lobogott. A külső perifériákon a petróleum mécs is megjárta. Hol volt még akkor a fémszállas nagyerőjű villamos izzólámpa? ... A rádió még dajkamésének is merész lett volna. A gramofonnal éppen akkor kísérletezett a menloparki varázsló. Mozi? ... Tízéztendőskoromban láttam a pesti vurstliban a film ósapját: képeket vetítettek valami rosszszagu, szűk, elűtített helyiségben a falafeszített vászonlapon. Hü, hogy tátottuk a szánkát, hogy meresztettük a szemünket. „Place de la Concorde” — rikoltotta a kikiáltó. A szó szoros értelmében elénk meredt a párisi tér. *Semmi elevenség, semmi mozgás*... és mégis, mennyire bámultuk akkor.

Autómobil? ... Emlékszem, hogy futottunk azután a rettenően pőfőgő, zörgő, füstölő, gőzölő micsoda után, amelyik egy szép napon végig gurult az Andrassy-úton. Olyan volt, mint valami torzszülött konfliktus. A hátán pupféle volt, abban dobogott a büzös szagú masinája. *Megtett jó ötkilométert óránként*. Hej, hogy kacagták a fürgé fiakkorosok...

Pelvédző állu siheder voltam már, amikor véletlenül egy tudományos előadásra sodródtam. Jónevű mérnök-tanár arról beszélt, hogy a levegőnél nehezebb anyaggal és pláne motoros erővel soha, semmi körülmények között nem lehet a magasba emelkedni. Megdöbbentően látszó adatokkal

bizonygatta tételét. Elhittük, persze, hogy elhittük. Ő csak tudja: gépszakértő, még pedig a javából... *Hát alig két észétendővel később a fejem fölött zugott el annak a fránya Bleriotnak a masinája.*

3.
De minek részletezzem a többi, testet öltött fantasztikus álmat? Hiszen közöttük, velük élünk, lélegzetet se tudunk venni nélkülük. A sablonná vált csodaszerszámok mindennapi eszközeink immár. Nem tréfa, ha mondom: Kolozsváron reggelizhetünk, Bécsben ebédelhetünk és Párisban költhetjük el a vacsoránkat. — *Föltéve, ha repülőgéppel tesszük meg az utat. A newyorki operában brilliroz valamelyik világhírű énekes s ha akarjuk, egyetlen gombforgatásra végighallgathatjuk a repertoárját*... Csak legyen jófajta rádióunk... Felemlkedhetünk a fellegeken túlra, leereszkedhetünk a tengerek mélyére, figyelhethetjük a világ legmesszebb tájairól villámszárnyán röppenő éneket, muzsikát és mindenféle híreket. Utaznunk se kell: a mozi vásznán élénk hozzák a vadregényesnél vadregényesebb vidékeket, láthatjuk Afrikát, Ázsiát, Ausztráliát, Amerikát, itt tolong a szemünk előtt a kultur- vagy egzotikus népek bármelyike. Ki se kell lépnünk a lakásunkból. Akár a moziba se menjünk. *Pénz-kérdés az egész. Megfelelő vetítő-*

készüléket bármikor kaphatunk...

4.
Csodálatos korszak gyermekei vagyunk... Hiszen a technika leg rafináltabb vívmányai állnak a rendelkezésünkre, gépek munkálkodnak helyettünk. A kultúra micsoda széduletes csucsairól nézünk el a világ felett.

Boldogok vagyunk ugyebár?... Kultura?... Járomba kényeszerítettük a gőzt, a villamosságot, a napfényt, a vizet erejét. A technikai kulturánk valóban az eget dőngeti.

De hol tartunk a lelki kulturánkkal?

A rádió a gyűlölet himnuszait bömböli sokszor a fülünkbe. Barlanglakó ősatyánk csak bunkóval verte agyon ellenségeit, de mi percenként ezer lövést leadó golyószórókkal, bombavető repülőgépekkel, pokoli ügyosztornyokkal, torpedókkal, tizezer fajta mérgezőgázzal pusztítjuk egymást... Racionalizáltuk a termelést: gépcsodák dolgoznak sok-sok milliónyi munkás helyett... és a fölőlegessé vált emberek éhenpusztulnak! Fából, vasból s egyéb anyagokból szinte élő eszűköket konstruálunk és az eleven, érző, gondolkodó emberi lényeket állati sorba züllesztjük.

5.
Kultura?... Ne nagyon dicekedjünk a mi kulturánkkal... Csodálatos, de érthetetlen.

Rádióvevők!

Megérkeztek a világsláger rádióink Kérjük nálunk meghallgatni!

ELECTRICA
Főter és Calea Victoriei sarok
(Central-szálló épület)

Comsa lett a kereskedelmi kamara szenátora, de a választást megpeticionálták

(CLUJ-KOLOZSVAR.) Tegnap folytak le a kamarai választások, amelyek egyes tekintetben meglepetéssel végeztek.

A kolozsvári Munkakamara szenátorául Jumanca Józsefet választották meg,

míg az egyetem szenátora Panescu professzor lett. A mezőgazdasági kamara Moldovan Valért választotta szenátorának.

Meglepetést keltett azonban a kereskedelmi kamara szenátor választása, mert itt

a kormány által támogatott Seitanu 58 szavazattal kisebbségben maradt Comsa Jone kolozsvári bankigazgató 43 szavazatával szemben.

A harmadik jelölt, Niculescu Ritz, amint előre látható volt, ezúttal csak 15 szavazatot tudott összegyűjteni, azért, mert a választás előtti napokban történt

lábtorése folytán akadályozva volt propagandájának kifejtésében.

Comsa megválasztását azonban még a jegyzőkönyv lezárása előtt megpeticionálták azon a címen, hogy olyanok is szavaztak, akik a felosztott vagy még be nem iktatott tanácsoknak voltak tagjai.

Comsának ilyen kétes értékű szavazatokból rekrutálódott a többsége. Felemlíti a kontesztáció azt is, hogy a választói igazolványok rosszul voltak kiállítva s így szavazatra jogosult egyének sem szavazhattak.

Valószínű, hogy a választási bizottság magáévá teszi a kontesztációban felhozott érveket és a kereskedelmi kamara szenátor választását rövidesen megsemmisíti.

Szilveszter estéjén kellemesen töltheti

az időt, ha a „Dácia” volt „KORONA” vendéglőben részt vesz az újévi malacsorsoláson. Reggelig tartó elsőrangú cigányzene és a híres lekencai borok állanak a vendégek rendelkezésére.

SPORT

Amerika legyőzheti-e Európát atlétikában? Ez a kérdés foglalkoztatja most a sportköröket. A helyzet az eredmények alapján az, hogy Amerika atlétái pillanatokig jobbak, mint az európaiak s egy esetleges találkozás esetén győzhetnének is — ha a véletlen szerencse nem szegődik az európaiak mellé. Az idei év legjobb eredményei alapján a következőképpen festene a két kontinens atlétikai mérkőzése: 100 méter: 1. Metcalfe 10.3 (A), 2. Jonath (E), 3. Owens (A), 4. Borchmeyer (E). — 200 méter: 1. Metcalfe 20.7 (A), 2. Kovács (E), 3. Johnson (A), 4. Jonath (E). — 400 méter: 1. Fuqua 47.7 (A), 2. Warner (A), 3. Voight (E), 4. Strandwall (E). — 800 méter: 1. Beccali 1:50.6 (E), 2. Hornbostel (A), 3. Cunningham (A), 4. Ny (E). — 1500 méter: 1. Beccali 5:49 (E), 2. Cunningham (A), 3. Szabó (E), 4. Hornbostel (A). — 5000 méter: 1. Lehtinen 14:41.4 (E), 2. Toivonen (E), 3. Pilbrow (A), 4. Szabó (E). — 10.000 méter: 1. Iso-Hollo 30:21.2 (E), 2. Lehtinen (E), 3. Gregory (A), 4. McDonough (A). — Magas ugrás: 1. Johnson 201 (A), 2. Spitz (A), 3. Perasalo (E), 4. Boddossy (E). — Távolugrás: 1. Long 765 (E), 2. Owens (A), 3. Balogh (E), 4. Brooks (A). — Rudugrás: 1. Graber 439 (A), 2. Brown (A), 3. Spinberg (E), 4. Wegner (E). — Hármasugrás: 1. Svenson 15.18 (E), 2. Peters (E), 3. Stafford (A), 4. Blair (A). — Súlydobás: 1. Torrance 16.16 (A), 2. Hirschfeld (E), 3. Hejjasz (E), 4. Dunn (A). — Diszkoszvetés: 1. Anderson 50.52 (A), 2. Laborde (A), 3. Anderson (E), 4. Kotkas (E). — Gerelyvetés: 1. Jarvinen 76.10 (E), 2. Weiman (E), 3. Purvis (A), 4. Bartlett (A). — 110 gát: 1. Morris 14.4 (A), 2. Beard (A), 3. Finlay (E), 4. Albrechtsen (E). — 400 gát: 1. Hardin 52.2 (A), 2. Facelli (E), 3. Ariskough (E), 4. Healy (A).

Zamora még mindig a legjobb spanyol kapus. Ezt igazolja az a tény is, hogy a jövő évi világ bajnokság válogatott keretében jelölték az „őreg” Zamorát is.

A magyar-német válogatott labdarúgómérkőzést, amely tudvaleg január 14-én lesz Németországban, Baer belga bírógazdát vezeti.

Elhalasztották a Schmeling-Loughran meccset. Január 24-re kitűzött Max Schmeling-Tommy Loughran meccset egy héttel elhalasztották. Schmeling december 30-án indul Amerikába, hogy idejében megérkezze a találkozás színhelyére.

Mindenki saját érdekében eszelejszik, ha talp- és borszükségletét a legolcsóbb napi árakon, legtartósabb minőségben utonnan berendezett üzletben szerzi be. Nagy választék bel- és külföldi árukban. Szíves pártfogást kér Kozák István bürkereskedő Cluj, Calea Regele Ferdinand 25., volt Wesselényi Miklós-utca, Főpostával szemben.

B. U. É. K.

rendelnek barátainak, jóismerőseinek KÁLNAK ISTVÁN, „Wadészkürt” úterem tulajdonosa.

Elfogták a merénylő tette társait

(Elsőoldali cikkünk folytatása.)

(BUKAREST.) Lapunk zárta kor érkezett jelentés szerint, délelőtt 11 órakor

Busteniben elfogták Caranica diákokat, aki segítő társa volt Nicolae Constantinescunak, Duca miniszterelnök gyilkosának.

A diákok abban a pillanatban fogták le a detektívek, mikor tovább akartak utazni Bukarest felé.

PETÁRDA ROBBANT SZIJANAJABAN

(BUKAREST.) Ma délelőtt petárda robbant fel a szinajai pályaudvar közelében, amely egy gyermeket súlyosan megsebesített.

Valószínűnek tartják, hogy a petárdát a merénylők vesztették el a pályaudvaron, amely most explodálódott.

ANGHELESCU MINISZTERELNÖK LETETTE AZ ESKÜT

Károly király az egész éjszakát ébren töltötte. A gyilkos merénylőt mélyen megrendítette az uralkodót. Anghelescu közoktatási miniszter, akit éjfélkor különvonaton Szinajába indult, hajnali négy órakor kihallgatáson jelent meg a királynál.

Őfelsége Anghelescut megbizta a kormányalakítással, aki vállalta a megbízatást a hajnali órákban letette az esküt.

A kormány összeállításában természetesen egyelőre semmiféle változás nem történik.

Reggel fél hét órakor Coanda szinajai vizsgálóbíró jelent meg az uralkodónál és beszámolt a merénylő kihallgatásáról, valamint a gaztett részleteiről.

Duca fia természetesen még nem tud az édesapja ellen elkövetett gyilkos merénylőről.

A fiatalabb Duca ugyanis egy óceánjáró fedélzetén Japán felé hajózik, ahová az ottani követséghez tanácsosnak nevezték ki.

Apja haláláról az óceánjárón fog értesülni.

A KORMÁNY KIÁLT-VÁNYA

A kormány ma kiáltoánut intéz az ország népéhez.

Ebben nyugalomra rendre inti a lakosságot. A kiáltványban erősen leszögezik, hogy

a legteljesebb eréllyel megfogják védeni az ország rendjét és békéjét.

LETARTÓZTATTAK 27 VASGÁRDISTÁT KOLOZSVÁRON

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Duca miniszterelnök meggyilkolásával

Nyitott könyv lesz Ön előtt jövő élete, ha meglátogatja a **Gratologia** Reg. Ferdinand 121. ki értékes életrácsokat ad Önnek peres üzleti, szerelmi, válás és minden más ügyében. Ha beküldi születési dátumát, egy részleges Horoszkopot kap 1934-re. Mellekeljen 23 lej bélyegeket postaköltségekre.

kapcsolatosan az éjszaka folyamán az ország összes rendőrségi permanenciában voltak. Bukaresti utasításra különböző városokban házkutatásokat és letartóztatásokat foganatosítottak.

Kolozsváron — hírek szerint — 27 vasgárdistát tartóztattak le.

Az éjszaka folyamán a Monostori-ut környéki házakat ismeretlen tettesek vasgárdista jelmondatokkal, vasgárdista jelekkel és Zelea Codreanu éltető szavakkal rajzolták tele.

Ezzel kapcsolatban is történetek letartóztatások.

A hatóságok szinte félóránként kapják a fővárosból az újabb és újabb utasításokat, amelyeknek értelmében erősen járnak

el. Hatóságok részéről egyelőre hivatalos nyilatkozat nem hangzott el.

mert pozitív utasítást nem kaptak még és ebben a pillanatban nem lehet biztosan tudni, hogy milyenszerű rendelkezések érkeznek még, a miniszterelnök meggyilkolásával kapcsolatban Bukarestből.

DUCA AZ ORSZÁG HALOTTJA

Kolozsváron a gyász jeléül az összes középületekre kitűzték a fekete lobogót. Nemcsak az állami intézmények épületein, hanem a kisebbségi iskolák ormain és a templomok tornyain is lengeti a szél a gyászlobogót, amely szimbolizálja, hogy a meggyilkolt miniszterelnök az ország halottja.

CAPITOL MOZGO

Ma premier!

Uj évi szenzáció!

ANNY ON DRA

A vigság, melodia és fényezés filmjében: „Hoffmann kisasszony meséi”. Budapest a „Szóke bestia” címmel óriási sikert aratott. Műsor előtt: Miklós Maus. Előadások: 3, 5, 7, 9 órakor, vasárnap éz hétfőn új év napján délelőtt 11 órakor is.

Házaló kereskedőket tartóztattak le a kolozsvári rendőrség

CLUJ-KOLOZSVÁR. A rendőrség büntető osztálya a multhétén betiltotta a házaló kereskedők működését. A tilalmas rendelet, mint később kiderült, többben nem repektálták. Tegnap a rendőrség piaci ügyosztálya razziát tartott, melynek

eredményeképpen letartóztatták Sándor Katalin, Kanalas Sándor, Nistor Albert, Nistor Lina és Nistor Vilma házalókat. A jegyzőkönyv elkészítése után szabadon eresztették őket s ügyüket a bíróságra tették át.

Argentínában kihirdették az ostromállapotot

BUENOS-AIRES. Az argentinai kormány tegnap kihirdette az ostromállapotot Argentína területére. Tegnap este a kormány-nyilatkozat je-

lent meg mely tudtul adja, hogy a kormány a forradalmi kilengéseket elfojtotta és ura a helyzetnek.

Öszehívták a Magyar Párt kolozsvári tagozatának közgyűlését

CLUJ-KOLOZSVÁR. A Magyar Párt kolozsvári tagozatának intéző bizottsága tegnap este a párt főtanácsos helyiségében ülést tartott. Az ülésen úgy határoztak, hogy a tagozat közgyűlését január 7-én délután 4 órára hívják össze a párttagozat helyiségébe.

Az intéző-bizottság ezután olyan értelmű határozatot hozott, hogy a pártot intéz a párt elnöki tanácsához. Kérve, hogy dr. Szász Ferenc közgazdász jelentsen ki a magyarság kolozs megyei képviselőjének, tekintve azt, hogy Bethlen György gróf kolozs megyei listavezető több helyen

„Amerika” Étterem

Nagy Szilveszter-est!

Malacsorsolás! Kérem a tisztelt vendégeimet, hogy helyről jó előre gondoskodjanak. Kíváncs vagyok boldog Újévet minden vendégemnek és barátomnak.

Szakács Gusztáv

lett megválasztva képviselőnek. Az intéző-bizottság végül kimondta, hogy a magyar társadalmi négyesületek bekapcsolását az intéző-bizottság munkájába szükségesnek tartja s ezért átirattal fordult a nőszövetséghez, hogy jelölje delegátusait.

Az intéző-bizottság ülése a késő esti órákban ért véget.

Szilveszteri kabaré az Edison Mozgóban. Az Edison-Mozgóban Szilveszter este 11 órai kezdéssel tréfákkal, ének- és táncszámokkal kabaré-előadás lesz a legjobb művészek fellépésével, akiknek sorban Réthely Ödön, a népszerű színházi művész nevét is ott látjuk. A nyitólétszámból és kacagtató kabaré-előadás kértésben bemutatásra kerül egy 3 felvonásos mulatságos film is. Minden jegy ára: 18 lej. Mindenki ott legyen! Pompás büfféről, italokról gondoskodás történt.

— **Mi az a TÜKÖR?** Ezzel a címmel a budapesti Franklin Társulat új havi folyóiratot indított meg, amely tartalmával, kiállításával egyaránt eseménye a magyar sajtónak. A régi s kedves emlékü Vasárnapi Ujság nemcsak tradíciói elevenednek meg ebben az új folyóiratban, természetesen a mai korhoz és a mai izléshez alkalmazva. Novellák, versek, humoros cikkek, tudományos apróságok, riportok teszik változatos színt ezt a folyóiratot, amelynek minden száma száz válogatott illusztrációt, egész oldalas fotográfiákat, kedves és művészi rajzokat tartalmaz s amely így hivatalosan van arra, hogy **nem magyar magazinokkal és képes revüekkel minden tekintetben fellegye versenyt.** A TÜKÖR szerkesztőségének sikerült megnyerni munkatársul a magyar irodalom legjobb képviselőit s hasábjain olyan nevek szerepelnek, mint Kosztolányi Dezső, Tersánszky József Jenő, Gulácsi Irén, Áprily Lajos, Sik Sándor, Illyés Gyula, Hevesi Sándor, Schöpflin Aladár, Bárdos Artúr, az élő magyar irodalom minden ágának jelentős képviselői tehát, akik bármilyen izélesű olvasót ki tudnak elégeitni. Állandó színházi és filmrovat foglalkozik a színházak és mozik eseményeivel. Minden szám illusztrációban és szövegben egyformán gazdag oldalakon ad értékes tanácsokat divatról, konyháról a tanácsos olvasónak, emellett minden szám érdekes rejtélyrovatokat hoz és gazdagon jutalmazott pályázatokat hirdet. A páratlanul gazdag kiállításban megjelenő folyóirat mindenkit érdekelni fog s ezért hangsúlyozottan hívjuk fel rá olvasóink figyelmét. **Ingyen mutatószámot a kiadó hivatal kívánságra szívesen küld. Tükör kiadóhivatal Budapest. IV. Egyetem-ucca 4. A TÜKÖR egy számának ára 28 lej. Előfizetés ár egy évre 300 lej.**

Boldog újévet kíván
tiszteit vevőközönségének az

EMKE

drogéria Cluj, Fötér
Piața Unirii

„Messina nincs többé...”

A messinai földrengés huszonötödik évfordulója

Az emberek idegeiben ott vibrál a lagnyi borzalmas vasuti katasztrófa híre. Több, mint 200 halott, több, mint háromszáz sebesült. A világ legnagyobb vasuti katasztrófája. És éppen most, december 28-án van huszonötödik évfordulója egy másik szörnyű és katasztrófának a talán leggyorsabb természeti katasztrófa, amelyet valaha ez a világ megélt. Huszonöt évvel ezelőtt pusztított a messinai földrengés.

1908 december 27-én éjjeliban hagytuk el a Calabriai Reggio öblét — beszéli I. B. Sch. aki a „Makarov” nevű hadihajón teljesített szolgálatait és szemtanúja volt a szörnyű és katasztrófának. — Hajnali 3 órakor Messina irányába tartunk. Öt óra volt, amikor hirtelen különös morgás rázkódott meg a levegőt s egyidejűleg a tenger alulról valami erős ütést hozott. A hajógerincet; az egész hajó beleremegett. Akkorra a levegő ijesztő zúgással töltött meg és a hajó hirtelen oldalátést szenvedett. A gyorsan működésbe hozott fényszórók világításánál a tenger felől látvány tárult elénk. Amint a tenger hirtelen emelkedik, de nem úgy, mint a hajó idején szokott. Főleg a tenger felől, mintegy harminc méter magasra és az óriás hullámok zúdultak a partra, amelyet a tengerben csak elmosódottan lehetett látni. Az egész olyan félelmetes volt, hogy szinte megbénultunk a látványtól. „Teljes gözzel” — hangzott a kapitány parancsa. Két hatalmas robbanást

hallottunk, utána két óriási tűzoszlopot láttunk, majd hirtelen olyan óriási hullámnak a tarajára kerültünk, amelyentől az előbb rémültünk el. Azután lecsúsztunk a hullámvölgybe, ahonnan csak egy félperc múlva kerültünk elő — félig megfulladva.

— Most már tudom, hogy akkor minden idők legnagyobb tengerengését éltem át és a két lángoszlop Messina két fölrobbant gázométeréből csapott föl. Akkor azonban gondolkozni is alig tudtunk.

— A reggeli órákban a partokon a köd mögül, mint sötétpiros paraszak világítottak elő a rom-

badólt és égő falvak. Olyan szörnyű látvány volt ez, hogy néhány fiatal matróz sírva fakadt.

— Messinában partra szálltunk. De az már nem Messina volt. Mintha valami hatalmas erő láthatatlan mozsárban összetörte volna ezt a virágzó várost. Rom és parázs és hullák és hullák.

— A Dom-téren talákoztunk a „Cardiff” angol gőzös parancsnokságával. Így mesélte el, amit látott: „Reggel 5 óra 20 perckor hatalmas szökőár zúdult a városra, ugyanakkor 14 másodpercig tartó földrengés mindent elpusztított. A két gázométer fölrobbant és a tűz rohamosan ter-

jedt. Amikor én 6 órakor ideértem, már minden égett. Próbáltam segíteni, de minden hiába. 80.000 ember pusztult el.”

— Ezt akkor nem hittem el. Aztán meggyőződtem, hogy az áldozatok száma még 80 ezernél is több.

— Azon a napon olyan borzasztó dolgokat láttam, amelyeket alig tud elviselni az ember. Egyetlen ép ház nem maradt Messinában a legiőbb közepén kettévált és összeomlott, sóknak csak a homlokzata maradt meg — és amit a földrengés megkímélt, azt a szökőár pusztította el.

— Még most, huszonöt év után is, a fülemben cseng, amint a drótalan távirásznak azt mondta a parancsnok: — Válaszolja az érdeklődőknek, hogy Messina nincs többé...

Az egykoru újsághírek borzalmas adatokat hoztak a katasztrófáról. „Messinában három kilométer területen ezer és ezer halott és Reggio környékén még 24 kisebb város és község pusztult el.” „Lazzaro közelében a tenger 400 méternyire csapott ki a szárazföldre és a víz lökésének olyan hatalmas ereje volt, hogy a víz visszafolyása után nagyon sok nő hosszú hajukkal fogva a fákra akasztva találtak meg.”

És a szörnyűséges pusztulás helyén ma huszonöt év után újra virágzó városok állnak. Az életet, az élni akarást nem lehet legyőzni...

Intelligens ember megérti, hogy miért legjobbak a „Perlott” fog- és szájjápoló készítmények és csak „Perlott”-ot használ.

Lucian Blaga:

Régi emlékek csendjében*

Közélről int szerelmezes hegyem s a hű rokon: gyümölcsös, lombos erdőm. Köröttük szálldos sok szép régi emlék, rajtuk pihen dolgos napok mohája, hétköznapiakra boldog ünnep estje, reám terítve jótékony homályt — panaszra többé nincsen már okom. Csendben nyugszik köröm, mi fentartja felettem az égboltozatot. Emlékszem arra az időre, amikor még nem voltam — a messzi gyermekkorra — és sajnálom, szivemből sajnálom, hogy nem maradtam föld. Es egyre ezt rebesgetem: a csillagok nem ütnek zajt soha, — igen, panaszra nincs többé okom.

Fordította: Gara Ákos.

* Mutató Gara Ákos: „Napkeletől napnyugatig” című, sajtó alatt levő kötetéből.

Bucsu az ó-évtől

Előszó előtt ülök és az ó-évtől végéről szeretnék írni. Dolgaimban azonban óraműveségem egyre megzavar. A csendjében tisztán hallom, mit kérdez:

„Kié vagyok?” (Ezt nyilván azért kérdezi, mert a napok kint volt nálam a végrehajtó munkák között, mint a rubrikákba, sűrűn pislogott felé is...)

„Mi felől gondolkodol?” (Hát nézek felé és nem tudom, én óraműves, vagy a végrehajtó, hogy úgy szíven viseli sorsozó...)

Nem hallgatom tovább zavaró kérdéseit. Irok. Bucsum az ó-évtől...

Észrevétele van. Szilveszter ünnepes falusi szekere, mint valami fáradt vándor, ballag tovább a hegyhátak mögött... A papok összeszámálják az eltemetett halottaikat a temetőben, állanak a hívek sora fölött, mert nem tudják pontosan, ki van életben az élők között és ki halt meg valóban a halottak közül. A temetőkönyvek megkötésükön... A sírásók

gyakran dologtalanul ülnek... A kántorok nem énekelhetnek kedvükre a koporsók felett, mert alig akad valamirevaló temetés. Pedig számtalan embernek ri le az arcáról, hogy a liktető, fájó élet helyett — amely ma nem ér annyit, hogy érdemes volna végigszenvedni — szívesebben befeküdne egy hűvös sírboltba — halottnak...

A város alszik, mint a népmese és a háztetők kéményei eltűnedeznek a leereszkedő alkonyatban, mintha egyenként kelnének utra tutajok módjára a sötétség vizén. A telefonpóznák megmerevedve állanak helyükön. Vállukon a város hangja, mint soha meg nem szűnő folyam, vándorol a drótkon át... Ha a hangok, — amelyek üzleteket, rendeleteket, szerelmi üzeneteket közvetítenek — meglevenednének a háztetők felett: a kereskedő évvégi mérlege az újságíró helyszíni jelentései a tragédiákról, a tegnapi színházest szereplője, garzon-lakások házszámái és megcsalt férfiak, kijátszott nők vérbeborult szeme... és még sok minden látszana az esztendővégi téli alkonyatban, a telefonpóznák kódos lábszárainál...

Irigylem a telefonos kisasz-

szonyt, aki többet tud a város titkairól, mint a legszemfülesebb riportert. Mennyi mindent is hallhat: gyász hírek, örömteljes jelentések, sorsjegyek kihuzása, házasságok nyelbeütése, szerelmek, gondok stb. jutnak el a füléhez. Senki sem ismerheti jobban az emberi hang változatait, mint a telefonos kisasszony, aki ezer és ezer különféle hangot hall a bánat vagy a váratlan öröm percében. Hallja a fájdalom G-huron való játékát, az öröm pirosuló nevetését; hallja amint szerelmesek egymás között beszélgetnek, amint a mentőket hívják balesetükhöz, majd a papot kéri, hogy adja föl egy haldoklóknak az utolsó kenetet... Vékony, buskomor, tekintélyes, száraz, érzékeny, érzélgős és érzéki hangok, a hazuk hangok, amit az emberek egymással beszélnek olyanformán jutnak el a telefonos kisasszony lélkébe, mint egy emeletől hallatszót autótülkölés, vagy mint magas toronyból hallani az alant zúgó város áradatát.

Ó-év estéjén a kétségek között vergődő emberek szivdobogató lendülettel tépik le az 1935-as naptár utolsó hónapjának 31-ét, hogy aztán a nagy vörös remények boldogságával vigyorogjon

feléjük az 1934-es esztendő kalendariumának első ünnepnapja, amely akár vidáman kezdődik, akár a rideg, szürke téli reggel józansága világít be a jégvirágos ablakokon, mégis folytatása lesz annak a szakadatlan küzdelemnek, robotnak és jobb sorsvárásnak, amelybe az emberek sosem szabad belefáradni... Nagyon csalódnak, akik azt hiszik, hogy csak egy dátumfordulat kell és már jön, ami még nem volt. Jön a szebb és jobb kor. Lesz ruha ott, ahol ma még hidegtől gémberedett a test és lesz ott kalács, ahol ma még korog a sok éhes gyomor...

Meleg lakások tehetős tulajdonosai ma nyugodtan vacsoráznak és szellemes bágyadsággal türik, hogy az uccán emberek dideregjenek, éhesen, rongyosan...

Hogy mindez másképp legyen, jobban, csupán könyörületeselebaráti szívre van szükség. Olyan „emberi szív”-re, amely hangzatos szólam mellé, sajnos, ma bátran odairhatjuk a szomorú szót: „meghalt!”

Újévre azt kívánjuk, hogy láthatatlan galambszárnyak várva-várt „szív”-et hozzanak az emberek közé!

Rajnay Tibor.

REGAL új szenzációja a decemberi műsorban **FRAVENHOFFER DUO TARAN** a bécsi Moulin Rouge-ból **THE EGON'S** csapat klasszikus táncokkal **AN E DIMITRESCU RITA MARGO NATA GOBI DA' I GRILL LOLA CERMI** szenzációs számai. Szabad bemenet, szolid kávéházi árak!

Valóság lett az optimizmusból

Egy boldogabb korszak előhírnöke a vásárlókedv visszatérése, a házasságok és eljegyzések számának emelkedése

(CLUJ-KOLOZSVAR.) Karácsony hetében, amikor még nem alakult ki teljesen a karácsonyi vásár, sorra kérdeztem a kereskedőket: mit várnak, mit remélnék a karácsonytól. Lehet-e remélni, hogy megindul a vásárlókedv, vagy továbbra is a pénztelenség-ről és a nyomasztó depressziókról kell számot adnunk.

Határozottan nagy volt a meglepetésem, amikor a kereskedők mosolyogva fogadták a zsufolt raktárak mögül és azt az egyöntetű választ kaptam valamennyi szakmánál, hogy a karácsonyi vásár kimenetele elé a legoptimistább reményekkel néznek.

Az optimizmusból ime, valóság lett.

Most, karácsony elmúltával ismét felkerestem azokat a kereskedőket, akik karácsony előtt nyilatkoztak a vásár esélyeiről. Első kérdésem:

— Na, hogy végződött? A válasz ez volt: — Higyje el kérem, hogy a vásárlóvásárt mindenben igazolta az a nagy forgalom és vásárlókedv, amelyhez hasonló öt év óta nem volt.

— Mit gondol, tettük fel a második kérdést — mivel magyarázható ez a hirtelen támadt kereskedelmi fellendülés?

— Azt hisszük, a vásárlókedv egyedül annak tulajdonítható, hogy karácsony előtti minden köztisztviselő és nyugdíjas rendszeren megkapta a járandóságát. Lehet, hogy ezt a pillanatnyi mozgást bartós élénkítés fogja követni, lehet, hogy nem. A folyamat azonban elindult és reméljük, hogy az a depresszió, amely esztendőnkön keresztül hatalmában tartotta kereskedelmi életet, engedni fog szorításából.

Hasonló értelemben nyilatkoztak a többi kereskedő is. Megelégedetten, optimistákusan és so-

Tekézősport

Eredmények. KTE—Gloria (Brassó) 158:158. Azonnali revans 177:127 a KRTE javára. — Amatőr—Victoria (Kolozsvár) 186:147. — Juventus—Remény 245:165. — Olimpia—FTC 141:128.

Tekenaptár. Szombaton: Összetartás—Túrul az Orosz-pályán. — Szilveszter-estélyeket tartanak: Palma a Nagy I. pályán, Vasas az Orosz-pályán, Turul a Weissz-pályán. — 1934. évre az első bejelentett barátságos mérkőzés: Hétfőn január 1-én: Sóllyom—Iris a Szabó-pályán.

Vigyázat!

mert Hirsch, Calea Victoriei 31. (Szabó-utca) legelőbb készít méret után **BÖRKABÁTOKAT.** Borkabátok fenését és javítását speciálisan készítém.

STELLA Reg. Ferdinand No. 25. fehérneműszalonnák kész toledő-abroszok, minden nagyságban kész-munkák, kész ág- és fehérnemű olcsón és szép kivitelben kaphatók. Rendelések gyorsan készülnek.

kat ígérően. Na, most tegyük fel a kérdést, mit várhatunk ettől az új fordulatól?

Magától jön a felelet: minden vonalon visszatér a normális élet.

Mert: ha fellendül a kereskedelmi élet, a leállított gyárak kapui ismét megnyílhatnak. *A munkanélküliek ezrei jutnak ismét munkához, a gazda is el tudja helyez-*

ni terményeit: megszűnne a nyomor, a munkanélküliség.

Ezt várja mindenki az új esztendőktől. *Bizakodás van bőven.*

Egy új boldog korszak kezdetének előhírnöke az is, hogy karácsony hetében közel harminc házasságot kötöttek Kolozsváron. Eljegyzésekről nem is beszélve, ami szintén jó jel a normális gazdasági élet eljövételére.

Rétszáz éve született a sakk-gép magyar feltalálója

Néhány hónap múlva kétszáz esztendeje lesz annak, hogy a romantikus életű Kempelen Farkas 1734-ben megszületett. Fél századdal később a „Magyar Hirmondó” című ujság 1783. évi XLIII. számában érdekes módon írta le Kempelen

európai feltűnést keltő találmányát, a sakk-masínát.

Maga II. József császár kérte fel Bécsben Kempelent, hogy vigye európai körutra a csodagépet. Ez meg is történt.

Berlin, London, Páris és Pétervári uralkodói és előkelőségei egyformán megcsodáltak a török pasát, aki nem husból és vérből való volt, csak egyszerű, prémes káftámba, turbánba bujtatott fa-figura s mégis hibátlanul véggezte a huzásokat, világhíres sakkjátékosokat könnyen megmattolt.

Kempelen Farkas magyar földön 1769-ben készítette el csodásan precíz sakkmasínáját. Pozsonyban fél évig dolgozott automatáján. A sakkmasínát Kempelen egyik jó barátja, von Windisch, a „Nemzeti Plutankusz” c. egykoru lap szerint így írta le:

— Ez a masina negydfélláb hosszúságú, két láb szélességű és har- madfélláb magasságú kasznyi volt, olyan formájú, mint egy íróasztal, négy mozgó lábakon állott, amellyeken ide-oda lehetett az egész masínát tologatni. E masina megett egy férfi fekép, török köntösbe öltözködve, közép termetű, amely a jobb kezével a kasznyára könyökölt, a bal kezében pedig egy hosszú száru török dohányszó pipát tartott, olyan poszturában, mintha éppen abban a szempillantásban vette volna ki a szájából. Mikor a játék elkezdődött, olyankor a Török Basától mindég elvették a hosszúsáru pipáját, mert a balkezelével játszott.

Nagy Szilveszter - Esztendő rendez

Egyed bacc

Regele Ferdinand 70. alatti hírvendéglőjében.

Malac, bor és likör a selás! Ejjétkor mind vendág meglepétést részesül! Jöjjön eljmindé aki kellemesen akar elbuc az ő évtől!

Legelől mindég ő ment, vagy a kót mindég ő kezdette. Mig a tartott, az alatti a játsszó minden menetelekor egyvet balokantami, vagy billetenteni és köröskörüil hordozta vigyá méit a sakktablán. Mikor a salk rálvénak volt, akkor mindég szokott billetenteni a fejével: sakk a királvénak volt, akkor hármát. Ha pedig a játsszó kötelődösködni akarván, ment, vagy ötét mestersegében báftmi akaria, olyankor bosszan és haragosan rázta a fejét, miért kötekedik vele. Valamennyiszer néma játékos egyvet ment, aminyiszor lehetett a masinában hallami a kerékeknek, a csigákna a rugótollaknak, görgöknek zug amely az asztali óra befolvásáho sonkított.

Kempelen 1804 április halt meg, Károly nevü fia el a gépet Maelsel Lénárt híres chanikusnak, a metronum z műszer feltalálójának, aki a n venkét életnagyságu figur játszó zenélőgépet a panhar nikont is feltalálta. Már övé a sakkmasina, mikor I. Napol esászár 1809-ben Schönbrunn játszott vele és

a gép őt is legyőzte. A legenda szerint ekkor hara ban egy vágta képen a török sagépet, hogy az egészen öst tört. Ez azonban nem így tört. Csak a sakkfigurákat dobál ta össze a császár bosszusá gában.

Maelsel Napoleon mostohafián Eugene de Beauharnais-nak a egyik nap el a masínát titkával együtt ezer frankért. Később Amerika került a szerkezet. 1844-ben látták, de azután nyomaveszet Kempelen Farkas szüületésén kétszázados évfordulóján nemzetközi emlékünnepsége rendeznek Budapesten.

Le akarják játszani a legerde sebb sakkmérközéseket, amely annakidején kiváló sakkmeister kel szemben is a rejtelmes pá bajnok győzelmével végződt. Most folyik ezeknek a megle játszmáknak az összegyűjtése ha hiteles módon elegendőt ő szehoznaq belőlük, akkor a buo pesti ünnepség alatt külföldi magyar mesterek küzdelme elevj nitü fel a sakkautomata régi b vurtait.

FISCHER-től

Az ünnepek alatt Önnek több fára van szüksége háztartásában, rendeljen **olcsó, de jó minőségű aprított búkkfát**

házhöz **53** lei. **Srada Enescu (Gyufagyár-u.) 15. szám.**

TELEFONSZÁM: 1300.

A választásokon mégis csak a CRISTAL gőzmosóda

került ki győztesen, mert Kolozsváron g lérokat, fehérneműket a legszebben, leg pontosabban és legjutányosabban tisztították.

evfolyam

Vidámságok

irta: SZIVACS

TI SZOLGA OTLETE. Még háboru előtt történt a köpélke. A nagyváradi honvéd hadapród egyik főhadnagya roppant büszkő izlésére és pedáns tisztasá-

em hetenként vonultatta be ez azokat a tisztiszolgákat, akik edellen volt. Különösen az volt a panasz, hogy kávéját kilöttyikor reggelenként fölhozzák ne- atínból másodemeleti szobájába.

az új tisztiszolga — úgy lát-bevált. Rendes csendes légényggel a kávéát mindig úgy hozta y soha egyetlen csöpp sem csor- a tányérra. A főhadnagy egy- a mégdicsérte érte Pétert. Az- gkérdte tőle, hogy miképp hoz- tá a kávéát a lépcsőkön, hogy egy- yvet nem ömlék ki belőle. Péter vigyázz- ai a- gáta magát és szólt:

adnagy urnak alázatosan je- anikor a legelső garádicshoz- eszívom a pofámat kávéval, az- l: mű- legelső garádicsnál visszaköpöm- kor másba.

AS KÉRDÉS. A nemrég elhunyt and király rendkívül nemes és ember volt. Az elébe terjesztett ni kérvényeket mindig a büntös intézte el. Róla mondják, hogy salommal — magasrangú hivatal- ak kíséretében — meglátogatta- est börtöneit s egyik-másik fe- ez volt néhány vigasztaló szava. jabbán elítéltek osztályán halad. gkérdzi az egyik rabot:

ennyi időre van elítélve? at esztendőre, felség. felét elengedem. — szót a ki- s tovább ment a másik rab felé. megkérdte:

ány ére van elítélve? izenkeftőre felség. felét elengedem...

armadik zárka előtt megnit csak kérdést intézte a fegyvenhez: lany esztendőre van elítélve? lelfogytig, felség. — felett a rab gesztett fejfel.

élet elengedem... rály rendelkezését végrehajtó bi- a harmadik esetet shogysen dntézní. Előhívták tehát a bölcs- mert zsidó rabbit, hogy adjon ta-

Nincs ennél könnyebb, stolt a rab- ak egyik nap bezárni, másik nap sza- kell engedni...

LYIK NÉP MŰVELTEBB? Abbá- egyik vendéglőjében egy angol, egy t és egy magyar mérnök beszélget. a társalgás a nemzetek művelt- e terelődött, az angol kijelentette, az ő nemzete a legműveltebb, mert ásatások alkalmával a föld alatt sineket találtak. Ez annak a jele, az angol nép már a régi időkben művelt volt.

német azzal állt elő, hogy náluk is ak ásatások és táviradóslapokat ta- tások. Mindez arra vall, hogy a néme- t a múlt században is ismerték a bucurát.

öldi magyar mérnök kissé gondolkozott, eleveld megszólalt:

Uram, ez mind semmi. Mégis csak en nemzetem a legműveltebb. Nálunk ástak-ástak, de semmi sem talál- Ez pedig annak bizonyítéka, gy mi már akkor is drátalan távirót- smáltunk...

Uram, ez mind semmi. Mégis csak en nemzetem a legműveltebb. Nálunk ástak-ástak, de semmi sem talál- Ez pedig annak bizonyítéka, gy mi már akkor is drátalan távirót- smáltunk...

Uram, ez mind semmi. Mégis csak en nemzetem a legműveltebb. Nálunk ástak-ástak, de semmi sem talál- Ez pedig annak bizonyítéka, gy mi már akkor is drátalan távirót- smáltunk...

Uram, ez mind semmi. Mégis csak en nemzetem a legműveltebb. Nálunk ástak-ástak, de semmi sem talál- Ez pedig annak bizonyítéka, gy mi már akkor is drátalan távirót- smáltunk...

ÖT napig ingyen Budapestén

A 417. **GLOBUS** utalvány tulajdonosa számú **GLOBUS** jelentkezék, az **ingyen** vasuti és penzió **Kalapkirálynál, Fötér.** jegye átvehető a **Öt is érheti szerencse KÖVETELJ**: bevásár- lásainál az **ingyen GLOBUS** utal- utazásra jogosító **GLOBUS** ványt

Az élet a világmindenségből származik és a sugárzás ereje szórta le az ős-sejtet a Földre

(NEWYORK.) Settle amerikai tudós, aki nemrégiben felszállott a stratoszférába, most dolgozza fel a fölszállás alkalmával szerzett tudományos tapasztalatait. Settle különböző következtetésekre tett szert, de egyik konkluziója a meglepetés erejével hatott a tudományos körökben. Settle ugyanis arra a következtetésre jutott, hogy a földgolyón látható és érzékelhető mindennemű élet a világmindenségből jutott el ide és pedig más plánétákról. Ezt a hipotézist arra a tényre alapítja, hogy bizonyos biológiai kutatásai, amelyeket a sztratoszférarepülés alkalmával végzett, bizonyítékát szolgáltatott annak, hogy a lég- gömb és a gondola külső falán elhelyezett s a levegő szabad behatásának kitett sejtek sértetlenül átéltek a repülést. Nem pusztított el őket sem a szörnyűséges hideg, sem pedig a megrikult levegő, ellenkezőleg zavartalanul fejlődtek tovább, az ultrabolya-sugarak intenzív behatása dacára. Ez a megállapítás a tudósok körében élénk érdeklődést és heves vitát váltott ki. Az amerikai csillagászok, akiket véleménynyilvántatásra szólítottak fel rámutatnak Svante Arrhenius, a Nobel-díjas világhírű svéd tudósnak a világok keletkezéséről pallott teóriájára. Ez a nagy fizikus és ve-

gyész sokéves tudományos buvárkodása eredményeképpen kidolgozott egy teóriát, az ugynevezett pansperminum-teóriát, amely szerint az őssejtek idegen világokból valók, ahonnan a sugárzás ereje szórta szét őket a világmindenségbe. Ez a teoria lényegében nem új, mert hasonló nézeteket vallott már H. E. Richter, Pasteur, lord Kelvin és Helmholtz is.

Az Arrhenius teóriája elleni érvek egyike volt az, hogy a világmindenségben uralkodó intenzív hideg és az ibolyántuli sugarak hatása alatt ezek az őssejtek nem maradhatnak meg élet- és fejlődőképességnek, sőt holtan kellett zuhanniuk a földre. Settle ezzel szemben az ellenkezőjét állítja és pedig sztratoszférarepülése gyakorlati eredményei alapján. A probléma egyébként olyan alapvetően érdekes, hogy a legközelebbi sztratoszférarepüléskor a Settle-féle kísérleteket megismétlik, de nagyobb arányokban és szigorú tudományos ellenőrzés mellett.

90 éve fennálló Diana fürdőben tid minden nap, gőz: nőknek szerda, péntek, férfiaknak kedd, szombat egész nap, csütörtök és vasárnap délelőtt.

Ha izléses, modern de amellet kényelmes ruhát akar csináltatni, úgy rendelje

ÁDÁM

uridivat szabóságánál

Culj, str. Iuliu Maniu 2. sz. az udvarban, földszint, kapubejárattal szemben.

Olcson és pontosan dolgozunk!

Uj szücsüzlet
nyílt Regale Ferdinand 13 alatt az udvarban. Minden a szakmába vágó munkát pontosan és határozatosan készít.

Sikolt a szél...

Sikolt a szél. — Szemembe ver sok hópehely A vak sötét vad köntösét szakítja szét... A holdsugár, mint fényfutár fel-felragyog; s szívenre döng, mindent ledönt a szerelem. ...Hiába zúg a vér hazug — bohó gyerek. Egy zivatar tör fiatal testedre csak... Az a dallam, mely kicsattan és csengve cseng, holnapra tán a sorcsafán elhull, lehull. Nem marad más: egy roppant — és zivatar... Sikolt a szél. — Szemembe ver sok hópehely.

PERENYI JÁNOS.

SZÍNHÁZ és MOZI

RÉTHELY ÖDÖN színművész színiiskolát nyit. Jelentkezni lehet Str. Feleacului (Tordai-ut) 37. szám alatti lakásán.

A ROMÁN OPERA HETI MŰSORA
Vasárnap, december 31-én délután 3 óra kor: Szép Heléna.
Hétfőn, január 1-én este fél 9 órakor: Seara cea Mare (Nagy este).
Szerdán, január 3-án este fél 9 órakor: Szép Heléna.

MAGYAR SZÍNHÁZ MŰSORA:
Szombat este 9 órakor: A pénz nem minden. (Harmadször).
Vasárnap d. u. 3 órakor: Bűn és bűnhődés. (Mérsékelt helyárakkal.)
Vasárnap d. u. 6 órakor: Áprilisi völgény.
Vasárnap este 9 órakor: Szilveszteri kabaré. (Táncok, énekek, zenés vígjátékok, magánszámok, Hacsék és Sajó tréfák, malac és ajándék sorsolás. Egész Kolozsvár szenzáció-sau fog mulatni. Minden belépőjegy egyuttal sorsjegy is.)
Vasárnap éjjel fél 12 órakor: Szilveszteri kabaré. (Táncok, énekek, zenés vígjátékok, magánszámok, Hacsék és Sajó tréfák, malac és ajándék sorsolás. Mindenki, aki belépő jegyet vált, részt vesz a sorsolásban.)
Január 1-én, hétfőn délután 3 órakor: Egy csók és más semmi. (A negysikerű operett első mérsékelt helyáras előadása.)
Január 1-én, hétfőn délután 6 órakor: Szilveszteri kabaré. (Az első nap teljes óriási sikert aratott műsorával. Sorsolással. Ajándékosztással. Rendes helyáras.)
Január 1-én, hétfőn este 9 órakor: A pénz nem minden. (Negyedször. Minden eddigi sikert felülmúló vígjáték. Rendes helyárasokkal.)

Ujévre bánati ujbort 12 Lei

1 ltr. Diószegi bor	16 L	1 ltr. Törköly v. Sepró	60 L
1 ltr. Egerbegyi	20 L	1 ltr. Cuba rum	65 L
1 ltr. Sárdi	28 L	1 ltr. Jamaica rum	70 L
1 ltr. Liqueur (Vanilia, Császárkörte)	80 L		

Csak kihordásra kaphatók.

KERESKES
Bászinál

Három falu legszebb leányait csábította el a hipnotikus erejű fitalemler

(CLUJ-KOLOZSVAR.) Mesebeli szerelemszédelőgőrről írunk, akinek néhány nap múlva már a neve is nyilvánosságra kerül a lapok hasábjain. Kolozsmegyei — állítólag félelmetesen szép — parasztlány. Nem több 22 évesnél. A büne az, hogy elcsábította három falu összes szemre való leányját. Magához csalta és megbörtelenítette valamennyit.

Tegnap az egyik panaszos féllel volt alkalmam beszélgetni. Dr. Giurgiu János ügyvédi irodájában találkoztam vele. Ilyesmiket mondott:

— Tessék elhinni, szerkesztő ur, nem tehetek róla, hogy a kelepccéjébe kerültem. Hiszen olyan szép, hogy nem tudunk neki ellent állni. Nem ígért házasságot, nem beszélt a szerelemről, csak rám nézett és mentem utána. A fénylő szemét láttam magam előtt, semmi mást. Így volt a többi is. Álom volt az egész, amiből sirva ébredtünk fel mind. Több mint huszan vagyunk, akiket elcsábított. Most bepereltük... Nem tisztességes ember. Mindnyájunkat „meghitmotizált”. A többiek szégyelték magukat bejönni

az ügyvéd urhoz. Egyedül én jöttem be az apámmal. A neveket erre a papírra irattuk né.

A megszegegyült apa elnehéziült kezekkel teleírt ívet vesz elő. Husz letépett lilom neve szorong a papíron. És az öreg paraszt keze reszket, amikor elolvastatja velem azt az egyszerű lélekből kitört égbekiáltó vádat. A vádat ez a két mondat koronázza be: „A tekintetes bíróság alkalmazza a bünyösrel szemben a megérdemelt törvényszakaszt! Vessék börtönbe a gazembert!”

Faraday naplója

A Faraday centennárium alkalmából elhatározták, hogy Faraday naplóját kiadják.

Páratlanul áll a tudomány történetében ez a napló. Nincs arra példa, hogy egy kutató majdnem minden tudományos gondolatát, tervét, sikerrel járó és sikertelen kísérletét, pozitív eredményeit és seftelmelt följegyezte volna. Faraday az egyetlen, aki ezt megtette élete egész folyamán.

A napló 7 vaskos kötetben jelenik meg. Most jelent meg az első két kötet, melyek 1820-tól 1826-ig terjedő tudományos munkálatairól szólnak, tehát arról az időről, amely talán a világ egyik legnagyobb lángelméjének életében a legjelentősebb korszak volt. Hogy csak néhány fontos fölfedezésre utaljunk, megemlítjük, hogy 1823-ban kezdte Faraday a gázok cseppfolyósítását, mely korszakos esemény volt az anyagról való ismereteink terén és kiindulópontja a ma már nélkülözhetetlen hidegtechnikának. 1825-ben találja meg a benzolt, amivel nemcsak a mai életünk egyik nélkülözhetetlen anyagát fedezi fel, hanem egyúttal a szerves kémia fejlődésének is új irányt szabott. 1831-ben fedezi fel a legnagyobbakat, amivel az emberiséget megajándékozta, az elektromágneses indukciót, amin elektromos gépeink szerkezete alapszik, 1833-ban fedezi fel az elektrolízis törvényeit.

E nagy, korszakalkotó fölfedezések mellett volt ideje arra, hogy minden természeti jelenségről, ami csak megragadta figyelmét behatóan elmélkedjék és gondolatait a naplójában megörökítse. Foglalkoztatta a sarkfény jelensége és annak a véleményének ad kifejezést, hogy az elektromos eredetű, beszél a lát hatatlan sugarakról, sokat lópreng a repülés problémáján, alaposan megfigyeli a sirály repülésének technikáját, különösen kutatja, hogyan tarthatja magát ez az ügyes repülő egy helyen a levegőben, azon gondolkodik, hogy a föld elektromos töltése minő hatással lehet a fák növekedésére stb. stb.

Ez a napló tudománytörténeti szempontból egyike a mai kor legfontosabb műveinek. Betekintést enged egy lángész műhelyébe, láthatja a kutató vajdasát, kintodását és egyben a tudós munkájának teroszerőségét. A lelkiélet kutatóinak kincseshánya lehet ez a Napló, a természettudósoknak felbecsülhetetlen gazdagságu forrás, mely még ma is friss, üdítő és bőségesen tápláló.

(—) A Székely Alkalmazottak Működő Egyesülete Szilveszter estén a Székely-ucca 3. szám alatti helyiségében miisoros estélyt rendez, melyre tisztelettel meghívja az érdeklődőket.

„CZINK”-hez vigye kopott zsíros fényfoltos ruháját

mert itt tisztítják ki olcsón és jól.

Rekord-halálugrás a tizenharmadik emeletről

(NEWYORK.) Megrázó tragédia játszódott le a milliós város egyik szállodájában. Itt lakott a Lincoln szállodában pár hét óta Adrien la Champ színész nő férjével együtt. Tegnap délelőtt a színész nő igen idegesen viselkedett, majd hirtelen kivetette magát a szálloda tizenharmadik emeletről. Már csak holttestét sikerült összeszedni az ucca aszfalt-

járól.

Az öngyilkos színész nő magyar származású. Valamikor Schönbrunn Adriennek hívták, aki Budapesten a Rákossy Szidi féle színiiskolában szerzett diplomát. Budapestről Berlinbe került, ahol megismerkedett egy kinaival, aki feleségül vette és Amerikában telepedtek le.

Végre fegyverszünetet kötöttek a cseh ipari és agrárius-körök

(PRAGA.) Hetek óta tartó hosszúságú és izgalmas viták után végre sikerült a cseh ipari és agrárius köröket kibékíteni. Amint a cseh lapok írják, a két párt vezetőit és érdekeltségeit sikerült olyan megállapodásra rábírní, amely alapját képezheti a kisantant államok

között tervezett gazdasági együttműködésnek. Ezek szerint olyan megállapodást fogadtak el, amelynek következményeképpen fokozni lehet a jugoszláv és román behozatalt, valamint emelni lehet a cseh ipari cikkek kivitelét is.

Kiadó lakások és üzlethelyiség a Róm. Kath. Egyházközség házaiban.

1. Memorandulul 1. sz. a. emeleten a Transilvania butorraktár összes helyiségei.
2. Iuliu Mania 4. szám alatt egy kisebb üzlethelyiség.
3. Viz-ucca 8. szám és Karolina-tér sarkon 2 szoba-konyhás lakás.
4. Tompa Mihály, (Caragiale) 1. alatt 4 szobás komfortos lakás.
5. Minerva (O. Goga) 1. sz. alatt, földszinten 4 szobás komfortos lakás.
6. O. Goga 13. szám alatt két 4—4 szobás komfortos lakás.

Értekezhetni Memorandulul 1., emelet a Gazdasági Hivatalban.

Boldog

csak úgy kívánhat családjának, rokonainak, ha

ujévet ORION RÁDIÓT

ajándékoz nekik a SZÉKELY elektrotechnikai és rádió laboratóriumából, Ferdinand-út. 85.

Ültessük be kertjeinket

Uj esztendő után a tavaszra kell gondolnunk és minden földtulajdonos olcsó és legfőbb gondja, hogyan töltsük ki a kertjét, gyümölcsösét és jövedelmezőbbé tenni minden esteben?

Az első napsugár, amint kicsal a földből, lassú és a tavasz ébredését, a virágok nyílását, a gyönyörűséget találunk minden növényünk fejlődésében. Minden gyümölcsös tulajdonos már meg kell készítenie a tavaszi ültetéseket, a gyümölcsös telepítések tervét, hogy a bekezdés után azonnal és idejében kezdhessenek a földmunkákkal. Készítsük el az új kerteknél, gyümölcsösöknek az ültetési tervet, válogassuk ki a talajnak és éghajlatnak legjobban megfelelő gyümölcsféléseket és fajtákat. Diszkontjeink részére hasonlóképpen készítjük el a tervet és válogassuk ki, hogy hova, milyen diszkontjeit, diszkontjeit, vagy évelőnövényt akarunk ültetni. Meglevő, régi kerteknél vegyük számba, hogy hova mit kell pótolni, mit akarunk felújítani, kicserélni. Ha valamiben tanácsra, vagy felvilágosításra van szükségünk, forduljunk az Erdélyi Gazdasági Egyesület Kertészeti és Gyümölcsösügyi Szakosztályához, Kolozsvár, Attila-u. 10.), egy válaszbélyeggel felszerelt levélben. Az egyesület amellett, hogy díjtalanul áll az érdeklődők rendelkezésére, a csemetéket is közösen előnyös áron, a legjobb minőségben szerzi be és osztja ki. Így nagy megtakarítást és előnyt nyújt a hozzájárulók részére.

A telepítésnél, vagy pótlásoknál általában már a tervek elkészítése előtt gondoljunk egy csekély befektetés és kevés munkát igénylő mellékfoglalkozási ágakra, a méhészkedésre és érdeklődésre. Lehet legmézadó növényeket ültessünk, gyümölcsfák mind mézadó. Ahol lehet, állítsunk be méheseket is a kertbe, gyümölcsösökbe, mert emellett többszörös hasznát fogjuk látni. Méhszettel gyermekek és öregek is tudnak foglalkozni, akik nehezebb fizikai munkát nem végezhetnek. Amellett, hogy hasznos, jövedelmet hozó, mellékfoglalkozási ág, a legégszegebb tápszer állítjuk ezután elő házilag a mézet, méz: erő, egészség, a legkönnyebben emészthető, vitamínus tápszer, legégszegebb csemege. Ezenkívül a gyümölcsfák megtérpényülését a méhek igen nagy mértékben elősegítik. Méhészeti tanfolyamokat évente rendez az Erdélyrészi Méhész Egyesület (Kolozsvár, Attila-u. 10.), amelyeken 10—15 nap alatt elsajátíthatók a tudnivalók.

Kertjeinket a kártevőkkel szemben állandóan védünk kell. A védekezés már a tél folyamán kezdetét kell, hogy vegye. Az első fagymentes napon, még rügyfakadás előtt, be kell jól, lemosászerűen permeteznünk gyümölcsfáinkat Nevendával, gyümölcsfakártó lineummal, mert így a fán telelő és kártevőket egyszerre elpusztíthatjuk. Hyenkor tisztogatjuk le — permetezés előtt — a fa lehámolt kéregrészeit is fakarjuk le jól tőből a száraz ágat is, bekennvén a sebhelyeket Álmoda szerrrel, amely megvédi a fát a száradástól, olvadástól. A permetezés vonatkozásilag is díjtalanul nyújt részletes utbaigazítást az E. G. E. titkári hivatala.

